

<https://www.sueddeutsche.de/kultur/michel-houellebecq-interview-sex-film-kirac-27-gruende-1.5778491>

Dutch translation:

Michel Houellebecq in een interview

"Dat was misschien wel het stomste wat ik ooit heb gedaan"

30 maart 2023, 13:23 | Leestijd: 7 min

De Franse schandaalauteur Michel Houellebecq doet mee aan een porno. Samen met zijn vrouw. Hij ontkent het te hebben gewild - en praat over zijn mislukte rechtszaak.

Interview door Andreas Tobler

Het is een bizarre zaak: In januari werd een filmtrailer gepubliceerd waarin werd gesuggereerd dat de Franse sterauteur Michel Houellebecq aan een porno zou hebben deelgenomen.

Typisch, zei men: Houellebecq, de provocateur die zichzelf jaren geleden vergeleek met een "oude zieke schildpad", was opnieuw alleen uit op het schokeffect.

Of men veronderstelde weer een van die mediaverwarringsspelletjes waar de 67-jarige beroemd om is sinds hij zijn eigen - fictieve - ontvoering in scène zette in een film uit 2014.

Maar deze keer lijkt het menens: In februari werd bekend dat Houellebecq juridische stappen ondernam tegen de film van de Nederlander Stefan Ruitenbeek. Hij had geen idee waar hij zich mee inliet. Hij was moe en dronken toen hij het contract met de regisseur tekende. De film schendt zijn eer - en die van zijn vrouw, die ook in de film voorkomt. Het echtpaar was "geschokt en walgt".

Ruitenbeek was het daar niet mee eens: Houellebecq had heel goed geweten waar hij aan begon. Dinsdag bepaalde een rechtbank in Amsterdam dat Ruitenbeek de film mocht vertonen. Hoe is het zover gekomen? En wat gebeurt er nu? We vroegen het de auteur.

SZ: Mijnheer Houellebecq, er wordt gezegd dat de film van regisseur Stefan Ruitenbeek u heeft geschokt. Wat heeft u ervan geschokt?

Michel Houellebecq: Ik heb de film niet gezien. Ruitenbeek wil hem me niet tonen. Maar ik heb de trailer gezien, ik vond hem walgelijk. En ik werd er niet naar gevraagd voor de release. Maar ik was echt geschokt door de interviews waarin Ruitenbeek zei dat hij nu een pornografische film ging uitbrengen waarin ik de hoofdrol zou spelen.

Maar hoe kwam je in zijn film terecht?

Ruitenbeek had me eerder een aantal van zijn eerdere films gestuurd. Maar er zijn veel mensen die me dingen sturen, manuscripten, ook films of muziekstukken. Het meeste bekijk ik niet. Ik zeg dat niet tegen de mensen, ik wil ze niet beledigen. Zo was het ook met Ruitenbeek. Als ik de films had bekeken, had ik hem nooit vertrouwd. Vooral na "Honey Pot" met die duidelijk extreem-rechtse Nederlander. In "Honingpot" heeft de Nederlandse politiek filosoof Sid Lukkassen seks met dezelfde vrouw met wie je nu ook in de film van Ruitenbeek verschijnt. "Honey Pot" is behoorlijk pijnlijk omdat je daarin de arme man steeds lager ziet zakken - en uiteindelijk in tranen smeekt om de film met hem niet uit te zenden. Dat zou voor mij een waarschuwing zijn geweest. Toen Ruitenbeek mij zijn films stuurde, begreep ik er helemaal niets van. Want op dat moment was er nog geen sprake van een film.

Waarom nam Ruitenbeek contact met je op?

Oorspronkelijk zou ik de openingsceremonie van een kunstschool in Amsterdam bijwonen. Ruitenbeek had gezegd dat daar elementen zouden worden ontleend aan de beeldwereld van de Amerikaanse auteur H.P. Lovecraft, die het onderwerp is van mijn eerste boek. In feite was dat lange tijd het enige onderwerp waar het over ging. Het had niets met seks te maken. Maar daar had hij me mee gelokt.

Er wordt ook gezegd dat je vrouw een script schreef waarin Ruitenbeek geïnteresseerd was.

Ja, maar ik denk niet dat Ruitenbeek zich er ooit door heeft laten inspireren. Er is eigenlijk een blonde jonge vrouw in dit script, wat mijn vrouw niet is, ze is Aziatisch. Ruitenbeek vertelde me toen dat hij met een vriend van hem naar Parijs kwam om gefilmd te worden terwijl hij gangbangs deed. Er was een dinerafspraak. Ik wilde niet gaan. Maar mijn vrouw heeft met die twee afgesproken. Ik weet niet wie het idee had dat ik met mijn vrouw en deze jonge vrouw die haar geld verdient met het uploaden van pornografische video's op het platform "Onlyfans" naar bed zou gaan. Maar ik heb ja gezegd. Mijn vrouw ging ook akkoord.

Dus het ging om een video voor Onlyfans?

Ja, maar ik zei ook dat ik er niet herkenbaar in wilde zijn.

Je droeg maskers, klopt dat?

Ja, ik besepte al snel dat die maskers volkomen ontoereikend waren. Daarna werd mij om mijn paspoort gevraagd, want blijkbaar is dat nodig om te voorkomen dat mensen tegen hun zin in pornofilms op Onlyfans verschijnen. Ik had het niet bij me. En ik had geweigerd het te overhandigen.

Waarom?

Ten eerste omdat mijn paspoort een zekere manier zou zijn om mij te identificeren, dus wilde ik het niet overhandigen. Maar de waarheid is dat ik geen vertrouwen heb in de veiligheid van het

internet. En bovenal, dit alles ging over de Onlyfans account van deze jonge vrouw - en niet over een film van Ruitenbeek.

Toch heb je een contract getekend met de heer Ruitenbeek dat hem het recht geeft de beelden van jou te gebruiken?

Ja, dat was misschien wel het domste wat ik ooit in mijn leven heb gedaan. Als je het contract leest, krijg je het gevoel dat een mentale imbeciel dat had kunnen tekenen. Het is beangstigend. Maar velen tekenen contracten zonder ze echt te lezen. "Een dier zou meer rechten hebben," zei mijn Nederlandse advocaat toen ze het contract las. Dat is niet overdreven. Het is een monsterlijk contract. Het feit dat ik het eerlijk heb kunnen ondertekenen, getuigt niet van een goed beoordelingsvermogen. Het is verontrustend. Het is echt verontrustend dat ik... dat ondertekend heb.

Toch heb je een rechtszaak aangespannen tegen Ruitenbeek. Ga je nu ook in beroep?

Eerst wilde ik dat niet omdat ik dacht dat ik zo weinig kansen had. Maar mijn agent stond erop: Hij zei dat ik al zoveel geld had betaald voor een advocaat dat het nu niet meer uit zou maken als het wat meer zou kosten. En dus ga ik waarschijnlijk in beroep. Niet in het minst omdat ik me vreselijk schaamde voor mijn agent. Omdat hij normaal al mijn contracten opstelt en ik ze onderteken als hij ze me geeft - zonder ze te lezen.

Zonder ze te lezen?

Ja, omdat ik mijn agent vertrouw. En nu heb ik dit contract met Ruitenbeek getekend zonder het er eerst met mijn agent over te hebben. Daar schaam ik me zo voor. Mijn advocaat betoogde tijdens het proces in Nederland dat dit contract duidelijk onredelijk was en onrechtvaardig was. De rechter in Hol- land zag ook dat het absoluut onevenwichtig en ongebruikelijk was. Toch heb ik het ondertekend. En nu kan ik niet meer
Ik kan er nu niet meer onderuit.

Ruitenbeek zegt dat jullie 19 dagen samen hebben gefilmd.

Dat is niet waar. De ontmoeting met de jonge vrouw die je in de trailer ziet, duurde drie uur. Daarna ben ik in december een week naar Amsterdam gegaan, althans dat was de bedoeling. Daar stuurden ze ons twee jonge vrouwen. De eerste had ik niet gezien, want alleen mijn vrouw sprak met haar, maar stuurde haar weer weg. Op de tweede avond werd een andere jonge vrouw gestuurd, met wie ik een paar woorden wisselde. Daarbij ontdekte ik dat ze niet eens wist dat ze gefilmd zou worden. Dus stuurde ik haar weg en zei dat ze moest stoppen. Sindsdien heb ik geen contact meer gehad met Ruitenbeek.

Gaat u de film bekijken als Ruitenbeek hem na de recente rechterlijke uitspraak uitbrengt?

Nee. Ik vroeg me ook af hoe het zou zijn als er cinema had bestaan in de tijd van Charles Baudelaire, mijn favoriete auteur aller tijden, en er een seksscène met hem zou zijn. Zou ik die gaan zien? Ik hoop van niet. Baudelaire heeft een seksuele aantrekkingskracht. Maar ik denk niet dat hij bijzonder pervers was. Laten we een andere auteur nemen die ik ook erg goed vind: Balzac. Ik zou er niet eens aan denken om daar te kijken, omdat hij waarschijnlijk een vrij normale seksualiteit heeft, dus niets bijzonders.

Ruitenbeek speculeerde in een interview dat je met het publiek speelt om de aandacht op de film te vestigen.

Dat slaat nergens op. Hetzelfde argument voert hij aan in een document dat zijn advocaat aan de rechtbank heeft overhandigd. Dat ik alleen over mezelf zou praten in mijn boeken, dat alle personages mijzelf zijn. Dat zeggen zelfs de domste literaire critici niet. Maar de advocaat van Ruitenbeek zegt verder dat de films waarin ik tot nu toe heb gespeeld - het zijn er bijna tien - geen speelfilms zijn, maar documentaires. Aangezien het low-budget films zijn, die waarschijnlijk niet eens in Holland worden gedistribueerd, zal de rechter ze waarschijnlijk niet kennen. Toch is het verkeerd om mijn kwaliteit als acteur te ontkennen. Ruitenbeek wil blijkbaar zeggen dat ik niets heb gemaakt en dat ik alleen maar over mezelf praat in mijn boeken. Dat is een belediging.

Hoe reageert je vrouw?

Ze is veel bozer. Ik denk niet dat mijn vrouw in dezelfde kamer kan zijn met Ruitenbeek zonder dat ze op hem afgaat. Ik denk dat hij bang zou moeten zijn.

Heb je een stelling waarom Ruitenbeek zo graag de film met jou wilde maken?

Om te proberen er geld aan te verdienen. En vooral om mij te vernietigen en zo beroemd te worden.

Jou vernietigen?

Dat is wat er gebeurt. Mijn advocaat heeft me gevraagd om alle recepten te vinden voor de antidepressiva en anti-angstmiddelen die ik toen gebruikte. Aangezien ik ze niet meer heb, moet ik mijn dokter vragen ze te vinden. Want het is waar dat ik verschillende medicijnen gebruikte. Ook dronk ik. Ik was niet in een erg heldere staat toen ik dat contract tekende.

Velen kennen u als een provocateur - en dat zal bij sommigen het vermoeden voeden dat de film gewoon uw laatste provocatie is.

Het is waar dat ik veel provocerende dingen heb gezegd en ook provocerende ideeën heb geformuleerd. Maar ik heb al die dingen niet gezegd en geschreven om mensen te shockeren. Maar omdat ik overtuigd was en omdat het goed voelde om deze dingen te schrijven en te zeggen.

Dus de film is geen provocatie van uw kant?

Nee. Ik voel eigenlijk de manier waarop vrouwen die verkracht zijn het vertellen: Ze voelen dat hun lichaam niet meer helemaal van hen is. Ze schamen zich, ook al zouden ze zich niet moeten schamen. Maar ze schamen zich toch. En dan walgen ze van seks. Ik heb al deze symptomen nu. Dat had ik niet verwacht, helemaal niet.

<https://www.sueddeutsche.de/kultur/michel-houellebecq-interview-sex-film-kirac-27-gruende-1.5778491?print=true> 5/6